

**Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny
klasa 7**

Numer i temat lekcji	Wymagania konieczne (ocena dopuszczająca) Uczeń potrafi:	Wymagania podstawowe (ocena dostateczna) Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą, oraz:	Wymagania rozszerzające (ocena dobra) Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną, oraz:	Wymagania dopełniające (ocena bardzo dobra) Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą, oraz:	Wymagania wykraczające (ocena celująca) Uczeń potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą, oraz:
2. Charaktery	<ul style="list-style-type: none"> • opisać obraz • nazwać barwy użyte przez artystę 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić skojarzenia związane z obrazem • wyrazić swoją opinię na temat obrazu 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować znaczenie barw • wyjaśnić, dlaczego na obrazie są dwa wizerunki tego samego mężczyzny 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować tytuł obrazu • zinterpretować przesłanie obrazu w kontekście prawdy o człowieku 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat przyczyn postrzegania tej samej osoby na różne sposoby • porównać obraz z innymi tekstami kultury podejmującymi temat postrzegania człowieka z różnych perspektyw
3. Wytrzymałość	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść fragmentów tekstu • określić rodzaj literacki utworu • określić rodzaj narracji 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować główną bohaterkę utworu • omówić postawy pozostałych bohaterów utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób przedstawienia opisaney historii w artykułach prasowych 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić wpływ narracji na odbiór utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • na podstawie wywiadu z autorką wypowiedzieć się na temat funkcji humoru w tekstach literackich
4. Podróż w	<ul style="list-style-type: none"> • określić ramy czasowe 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat wierzeń 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat dziedzictwa 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić osiągnięcia cywilizacyjne, które 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat dziedzictwa cywilizacyjnego

czasy starożytne	starożytności	ludzi żyjących w starożytności • wymienić najważniejsze cechy antycznej sztuki	kulturowego wywodzącego się z religii	zawdzięczamy ludziom żyjącym w starożytności	starożytności, wartościując je • omówić wybrane dzieła antycznej sztuki
5. Niezlomność	• omówić treść fragmentów tekstu • wymienić przydomki Ateny i przypisywane jej atrybuty	• wymienić cechy charakteru Ateny i zilustrować je przykładami	• określić temat mitu i wyjaśnić jego funkcję	• ocenić postępowanie bogini	• podjąć dyskusję na temat wpływu emocji na postępowanie
6. Pokora	• omówić treść fragmentu tekstu	• ułożyć plan wydarzeń przedstawionych w przypowieści • wymienić cechy bohaterów przypowieści i zilustrować je przykładami	• ocenić zachowanie ojca • wypowiedzieć się na temat emocji towarzyszących starszemu synowi	• sformułować morał przypowieści • wyjaśnić znaczenie frazeologizmu <i>syn marnotrawny</i>	• podjąć dyskusję na temat sensu dawania komuś drugiej szansy • omówić obraz Keitha Vaughana <i>Powrót syna marnotrawnego</i> • odnaleźć w różnych źródłach inne realizacje motywu syna marnotrawnego
7. Silny charakter (lektura uzupełniająca)	• omówić treść fragmentów tekstu • określić rodzaj narracji	• scharakteryzować bohatera utworu	• omówić sposób przedstawienia przeżyć wewnętrznych bohatera • zinterpretować wskazanec słowa	• dokonać analizy sposobu przedstawienia rekinów	• podjąć dyskusję na temat sentencji i odnieść te słowa do wybranych tekstów kultury
8. Czarny	• omówić treść fragmentów tekstu	• wskazać cele Lorda Voldemorta	• omówić działania podejmowane przez	• ocenić postawę Korneliusza Knota	• omówić postać będącą antywzorem z innego tekstu

charakter	<ul style="list-style-type: none"> wymienić cechy Lorda Voldemorta omówić metody działania Lorda Voldemorta 	<ul style="list-style-type: none"> wymienić przeciwników Lorda Voldemorta 	Zakon Feniksa po to, aby unieszkodliwić Lorda Voldemorta <ul style="list-style-type: none"> odnieść określenie <i>czarny charakter</i> do Lorda Voldemorta 		kultury
9. Jak komponować tekst i budować akapity?	<ul style="list-style-type: none"> wymienić cechy dobrze skomponowanego tekstu wskazać w podanym tekście główne zdanie akapitu 	<ul style="list-style-type: none"> sformułować plan wypowiedzi argumentacyjnej uporządkować wskazaną wypowiedź 	<ul style="list-style-type: none"> poprawić wskazane wypracowanie sformułować wstęp do wypracowania wskazać wyrazy i wyrażenia sygnalizujące powiązania między zdaniem 	<ul style="list-style-type: none"> stworzyć wewnętrznie uporządkowane, spójne wypracowanie 	<ul style="list-style-type: none"> stworzyć wewnętrznie uporządkowane, spójne wypracowanie, stosując bezbłędną pisownię
10. i 11. Jak napisać opowiadanie inspirowane mitem lub przypowieścią?	<ul style="list-style-type: none"> wymienić cechy mitu i przypowieści 	<ul style="list-style-type: none"> zgromadzić informacje na temat symbolicznego znaczenia postaci mitologicznych zgromadzić informacje na temat metaforycznej wymowy przypowieści 	<ul style="list-style-type: none"> dokonać analizy tekstu współczesnej wersji mitu dokonać analizy tekstu współczesnej wersji przypowieści 	<ul style="list-style-type: none"> zredagować opis przeżyć wewnętrznych postaci mitologicznej i/lub biblijnej stworzyć opowiadanie inspirowane mitem i/lub przypowieścią 	<ul style="list-style-type: none"> zredagować opis przeżyć wewnętrznych postaci mitologicznej i/lub biblijnej, stosując bezbłędną pisownię stworzyć opowiadanie inspirowane mitem i/lub przypowieścią, stosując bezbłędną pisownię
12. i 13. Odmienne i nieodmienne części mowy	<ul style="list-style-type: none"> wymienić odmienne i nieodmienne części mowy 	<ul style="list-style-type: none"> nazwać części mowy występujące w tekście określić formy 	<ul style="list-style-type: none"> przekształcić formy czasowników użyć czasowników we właściwych 	<ul style="list-style-type: none"> użyć w zdaniach właściwych spójników 	<ul style="list-style-type: none"> użyć w zdaniach bezbłędnie właściwych spójników

	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować odmienne i nieodmienne części mowy 	<p>odmiennych części mowy</p> <ul style="list-style-type: none"> • uzupełnić tekst właściwymi przyimkami 	<p>formach</p> <ul style="list-style-type: none"> • przeredagować zdania, używając właściwych zaimków 		
<p>14. Pisownia <i>nie</i> z różnymi częściami mowy – przypomnienie i uzupełnienie wiadomości</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić części mowy, z którymi <i>nie</i> piszemy łącznie i rozdzielnie • wymienić wyjątki od obowiązujących reguł 	<ul style="list-style-type: none"> • uzupełnić tekst poprawnie zapisanymi wyrazami z <i>nie</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać regułę ortograficzną właściwą dla podanych przykładów 	<ul style="list-style-type: none"> • zredagować tekst, w którym występują poprawnie zapisane wyrazy z <i>nie</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wzorowo zredagować tekst, w którym występują poprawnie zapisane wyrazy z <i>nie</i>
<p>15. Imiesłowy przymiotnikowe</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zdefiniować imiesłowy • zdefiniować imiesłowy przymiotnikowe czynne i bierne • omówić regułę tworzenia imiesłowów przymiotnikowych 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać imiesłowy przymiotnikowe w podanym tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać imiesłowy przymiotnikowe w tekście i podzielić je na kategorie • uzupełnić tekst właściwymi imiesłowami przymiotnikowymi 	<ul style="list-style-type: none"> • przekształcić formy czasowników w imiesłowy przymiotnikowe • utworzyć i nazwać imiesłowy przymiotnikowe 	<ul style="list-style-type: none"> • bezbłędnie przekształcić formy czasowników w imiesłowy przymiotnikowe • poprawnie utworzyć i nazwać imiesłowy przymiotnikowe
<p>16. Imiesłowy przysłówkowe</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zdefiniować imiesłowy przysłówkowe współczesne i uprzednie 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać imiesłowy przysłówkowe w podanym tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać imiesłowy przysłówkowe w tekście i podzielić je na kategorie • uzupełnić tekst 	<ul style="list-style-type: none"> • przekształcić formy czasowników w imiesłowy przysłówkowe • utworzyć i nazwać imiesłowy przysłówkowe 	<ul style="list-style-type: none"> • bezbłędnie przekształcić formy czasowników w imiesłowy przysłówkowe • poprawnie utworzyć i nazwać imiesłowy

	<ul style="list-style-type: none"> • omówić regułę tworzenia imiesłowów przysłówkowych 		właściwymi imiesłowami przysłówkowymi		przysłówkowe
17. Pisownia <i>nie</i> z imiesłowami	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić zasady pisowni <i>nie</i> z imiesłowami 	<ul style="list-style-type: none"> • zastąpić określenia oznaczające cechy imiesłowami z przeczeniem <i>nie</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • utworzyć imiesłowy z przeczeniem <i>nie</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • zredagować tekst, w którym występują imiesłowy z przeczeniem <i>nie</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • bezbłędnie zredagować tekst, w którym występują imiesłowy z przeczeniem <i>nie</i>
18. Podsumowanie. Sprawdź, czy potrafisz	<ul style="list-style-type: none"> • odtworzyć najważniejsze fakty i opinie • posługiwać się pojęciami: <i>starożytność, sztuka antyczna, mit, przypowieść (parabola), symbol, epika, odmienne i nieodmienne części mowy, imiesłowy przymiotnikowe czynne i bierne, imiesłowy przysłówkowe współczesne i uprzednie, kompozycja tekstu, opowiadanie inspirowane mitem</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> • wyciągać wnioski • przedstawiać własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie interpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i porównywać 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać bogate konteksty • formułować i rozwiązywać problemy badawcze

	<i>lub przypowieścią</i>				
19. Cienie i blaski życia	<ul style="list-style-type: none"> opisać obraz 	<ul style="list-style-type: none"> opisać postacie przedstawione na obrazie omówić kolorystykę dzieła 	<ul style="list-style-type: none"> odnieść sytuację przedstawioną na obrazie do jego tytułu omówić kompozycję dzieła 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat roli gry światła 	<ul style="list-style-type: none"> omówić wybrany tekst kultury tematycznie zbliżony do dzieła Auguste'a Renoira
20. Szczęście w nieszczęściu	<ul style="list-style-type: none"> omówić treść fragmentów tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> opisać reakcje mędrca na poszczególne okoliczności określić myśl przewodnią poznanej bajki filozoficznej 	<ul style="list-style-type: none"> omówić funkcję pytań retorycznych w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować funkcję odniesień do zjawisk przyrody w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować obraz Olega Kharkhana <i>Tragiczny list</i> w kontekście poznanej bajki filozoficznej
21. Podróż w czasy renesansu	<ul style="list-style-type: none"> określić ramy czasowe renesansu wyjaśnić pochodzenie nazwy epoki 	<ul style="list-style-type: none"> zdefiniować humanizm wymienić najważniejsze dokonania renesansowe i określić ich funkcję wymienić najważniejszych twórców epoki 	<ul style="list-style-type: none"> omówić specyfikę sztuki renesansowej 	<ul style="list-style-type: none"> omówić dzieło renesansowe 	<ul style="list-style-type: none"> omówić wybrane dzieło lub wynalazek Leonarda da Vinci opisać renesansowe miasto idealne
22. Twórca i jego dzieło – Jan Kochanowski	<ul style="list-style-type: none"> wymienić najważniejsze etapy życia Jana Kochanowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> scharakteryzować twórczość poety 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać elementy renesansowe w twórczości Jana Kochanowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić funkcję Czarnolasu w twórczości poety 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić funkcję Czarnolasu w twórczości poety, przedstawić własne przemyślenia
23.	<ul style="list-style-type: none"> omówić treść 	<ul style="list-style-type: none"> określić charakter 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać elementy 	<ul style="list-style-type: none"> omówić sposób 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać konteksty

Pół żartem, pół serio (lektura obowiązkowa)	utworów	fraszek	humoru we fraszkach	obrazowania w utworach	utworów i nawiązania do nich
24. Na scenie życia (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić znaczenie pojęć: <i>fraszka, wiersz sylabiczny, rym, powtórzenie</i> • omówić treść fraszki • wskazać środki stylistyczne użyte przez Jana Kochanowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić układ rymów we fraszce • wyjaśnić znaczenie pojęcia <i>fraszka</i> w różnych kontekstach 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję powtórzenia na początku fraszki • omówić funkcję środków stylistycznych użytych w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję wyliczenia wartości ważnych dla człowieka • zinterpretować dwa ostatnie wersy utworu w odniesieniu do toposu świata jako teatru 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić cechy wspólne poznanych fraszek
25. Wartość zdrowia (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić znaczenie pojęcia <i>apostrofa</i> • omówić treść fraszki 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać środki stylistyczne użyte przez poetę 	<ul style="list-style-type: none"> • określić funkcję apostrofy rozpoczynającej utwór • określić funkcję wyliczenia 	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować główną myśl fraszki • zinterpretować funkcję uosobienia w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat aktualności poznanej fraszki
26. i 27. Przepis na szczęście (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić znaczenie pojęcia <i>archaizm</i> • omówić treść utworów • wskazać podmiot liryczny każdej z 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego każdej z fraszek • wskazać apostrofę we fraszce <i>Na lipę</i> i wyjaśnić jej funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić stosunek Jana Kochanowskiego do natury na podstawie fraszki <i>Na lipę</i> • określić kontekst biograficzny fraszki <i>Na</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić renesansowy charakter fraszek 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat najważniejszych aspektów życia

	fraszek • wskazać adresata lirycznego fraszki <i>Na dom w Czarnolesie</i> • wskazać archaizmy w utworach	• przedstawić współczesne formy wskazanych archaizmów	<i>dom w Czarnolesie</i>		
28. Wśród ludzi (lektura obowiązkowa)	• określić temat każdego z utworów	• wskazać cechy gatunkowe w utworach	• omówić sposób wykorzystania frazeologizmów • wskazać związki frazeologiczne, do których nawiązał Jan Sztaudynger w utworach <i>Głos w telefonie</i> i <i>Lustro</i>	• wypowiedzieć się na temat prawd życiowych przywołanych w utworach	• omówić podobieństwa i różnice pomiędzy utworami Jana Sztaudyngera oraz Jana Kochanowskiego w kontekście historycznym
29. Być szczęśliwym	• omówić treść wiersza • wskazać podmiot liryczny utworu	• wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu • podzielić wiersz na części tematyczne	• omówić symbolikę ogrodu, przywołując kontekst biblijny • określić funkcję środków stylistycznych użytych przez poetę • zinterpretować tytuł utworu	• zinterpretować przyjęcie przez podmiot liryczny postawy wyprostowanej • omówić postrzeganie szczęścia przez podmiot liryczny	• omówić język utworu Czesława Miłosza • wypowiedzieć się na temat życia i twórczości poety
30. Wiejska sielanka	• wyjaśnić znaczenie pojęcia <i>pieśń</i> • omówić treść	• wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego i adresata lirycznego	• omówić przedstawiony w wierszu kontrast pomiędzy życiem na	• omówić koncepcję życia na wsi przedstawioną w wierszu	• odnieść utwór do renesansowego humanizmu

(lektura obowiązkowa)	pieśni • wskazać podmiot liryczny i adresata lirycznego utworu	utworu • wymienić obowiązki gospodarza i gospodyni • wskazać środki stylistyczne użyte w utworze	wsi a życiem w mieście i określić jego funkcję • omówić funkcję środków stylistycznych użytych w utworze		
31. Radość życia (lektura obowiązkowa)	• wyjaśnić znaczenie pojęć: <i>rym gramatyczny</i> , <i>apostrofa</i> , <i>uosobienie</i> • omówić treść wiersza • wskazać podmiot liryczny utworu	• wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu • określić rodzaje rymów występujących w wierszu	• zinterpretować metafory użyte w wierszu • omówić funkcję personifikacji	• wyjaśnić przesłanie wiersza	• nazwać adresata apostrofy zawartej w ostatniej zwrotce utworu i podać jego określenia bliskoznaczne • odnaleźć w dowolnych źródłach informacje na temat filozofii epikurejskiej
32. Stara bieda	• sformułować główne myśli tekstu	• omówić na podstawie tekstu różnice pomiędzy Polakami a reprezentantami innych nacji • wymienić funkcje narzekania	• przedstawić zalety narzekania wymienione w tekście	• wyjaśnić znaczenie rysunku umieszczonego w podręczniku w odniesieniu do treści tekstu	• podjąć dyskusję na temat funkcji narzekania • wymienić inne stereotypy dotyczące Polaków
33., 34. i 35. Wobec śmierci	• omówić treść trenów • określić rodzaj liryki, który	<i>Tren I:</i> • wskazać adresatów, wymienionych na	<i>Tren I:</i> • zinterpretować metaforyczne znaczenie smoka w	<i>Tren I:</i> • zinterpretować znaczenie puenty utworu	• omówić wybrany tekst kultury, w którym została przedstawiona strata bliskiej osoby, i porównać

<p>(lektura obowiązkowa)</p>	<p>reprezentują treny</p>	<p>początku utworu i wyjaśnić funkcję apostrofy</p> <p><i>Tren V:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazać w wierszu porównanie homeryckie i określić jego funkcję <p><i>Tren VII:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazać adresatów utworu <p><i>Tren VIII:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazać adresata utworu • wymienić cechy Urszulki przywołane przez podmiot liryczny 	<p>wierszu</p> <ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję pytania retorycznego użytego w zakończeniu trenu <p><i>Tren V:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować metaforyczne znaczenie oliwki i sadownika w utworze • omówić funkcję pytania retorycznego użytego w puencie utworu <p><i>Tren VII:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję zdrobnień w wierszu • wyjaśnić dwojakie znaczenie wyrazu <i>skrzynka</i> użytego w utworze <p><i>Tren VIII:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić funkcję kontrastu pomiędzy ukazaniem domu przed śmiercią 	<p><i>Tren V:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić przyczynę przywołania Persefony w trenie <p><i>Tren VII:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję wykrzyknienia użytego w puencie utworu • omówić funkcję odwołania do ubioru dziecka <p>wszystkie poznane treny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • porównać poznane utwory i wyrazić swoją opinię na temat zawartego w nich ładunku emocjonalnego • wskazać cechy wspólne poznanych trenów 	<p>go z utworami Jana Kochanowskiego</p>
------------------------------	---------------------------	--	---	--	--

			Urszulki i po tym wydarzeniu		
36. Co już wiemy o twórczości Jana Kochanowskiego?	<ul style="list-style-type: none"> • odtworzyć najważniejsze fakty i opinie 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> • wyciągać wnioski • przedstawiać własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie interpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i porównywać 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać bogate konteksty • formułować i rozwiązywać problemy badawcze
37. Przeżywanie straty	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść fragmentów tekstu • wskazać narratora tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować narratora tekstu • opisać sposób przeżywania żałoby przez narratora i jego mamę 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić relacje pomiędzy bohaterami • zinterpretować sens zakończenia przywołanych fragmentów tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać sposoby przeżywania żałoby przez bohaterów książki z tym przedstawionym w trenach Jana Kochanowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat przeżywania żałoby i sposobów kultywowania pamięci o zmarłych w innych kulturach
38. Jak opisywać dzieła sztuki?	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić elementy, które powinien zawierać opis dzieła sztuki • zgromadzić informacje na temat opisywanego dzieła sztuki 	<ul style="list-style-type: none"> • określić temat obrazu • określić kompozycję dzieła 	<ul style="list-style-type: none"> • opisać kolorystykę i nastrój obrazu • wypowiedzieć się na temat proporcji dzieła 	<ul style="list-style-type: none"> • zredagować opis wskazanego obrazu 	<ul style="list-style-type: none"> • bezbłędnie zredagować opis wskazanego obrazu
39. Malarstwo	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić typy dzieł malarskich 	<ul style="list-style-type: none"> • rozróżnić najważniejsze typy dzieł malarskich • wymienić główne środki wyrazu dzieła malarskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać główne środki wyrazu dzieła malarskiego na konkretnym przykładzie 	<ul style="list-style-type: none"> • ocenić obraz według podanych kryteriów 	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować wizytę w galerii lub muzeum

			<ul style="list-style-type: none"> • wymienić kryteria, według których ocenia się obraz 		
40. Archaizmy	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić rodzaje archaizmów 	<ul style="list-style-type: none"> • zastąpić archaizmy wyrazami współczesnymi • wskazać archaizmy w podanych zdaniach 	<ul style="list-style-type: none"> • określić rodzaje podanych archaizmów • określić funkcję archaizmów w tekście stylizowanym 	<ul style="list-style-type: none"> • stworzyć tekst z archaizmami 	<ul style="list-style-type: none"> • wzorcowo stworzyć tekst z archaizmami
41. Części zdania i związki wyrazowe w zdaniu – przypomnienie wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić części zdania • nazwać związki wyrazowe 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać główne części zdania i je nazwać • wskazać zdania bezpodmiotowe • wskazać w zdaniach określenia i je nazwać 	<ul style="list-style-type: none"> • wypisać związki wyrazowe występujące w podanych zdaniach 	<ul style="list-style-type: none"> • ułożyć wypowiedzenia z różnymi częściami zdania 	<ul style="list-style-type: none"> • bezbłędnie ułożyć wypowiedzenia z różnymi częściami zdania
42. Wypowiedzenia – przypomnienie wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić rodzaje wypowiedzeń w zależności od celu wypowiedzi • wymienić rodzaje zdań w zależności od liczby orzeczeń 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać rodzaje wypowiedzeń w zależności od celu wypowiedzi • odróżnić zdanie od równoważnika zdania • rozpoznać rodzaje zdań w zależności od liczby orzeczeń • wskazać w tekście zdania pojedyncze rozwinięte i 	<ul style="list-style-type: none"> • przekształcić zdanie w równoważnik zdania i odwrotnie 	<ul style="list-style-type: none"> • utworzyć zdania złożone współrzędnie i podrzędnie 	<ul style="list-style-type: none"> • bezbłędnie utworzyć zdania złożone współrzędnie i podrzędnie

		<p>nierozwinięte</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazać w tekście zdania złożone współrzędnie i podrzędnie 			
<p>43. Zdania złożone współrzędnie – przypomnienie wiadomości</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić rodzaje zdań złożonych współrzędnie 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać rodzaje zdań złożonych współrzędnie • stosować poprawną interpunkcję w zdaniach złożonych współrzędnie 	<ul style="list-style-type: none"> • tworzyć wykresy zdań złożonych współrzędnie 	<ul style="list-style-type: none"> • tworzyć zdania złożone współrzędnie różnych typów 	<ul style="list-style-type: none"> • bezbłędnie tworzyć zdania złożone współrzędnie różnych typów
<p>44. Pisownia wyrazów wielką i małą literą – przypomnienie i uzupełnienie wiadomości</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić zasady pisowni wyrazów wielką literą • wymienić zasady pisowni wyrazów małą literą 	<ul style="list-style-type: none"> • uzupełnić tekst wyrazami zapisanymi od wielkiej i małej litery 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić zasady pisowni wyrazów wielką i małą literą, odnosząc się do podanych przykładów • wyjaśnić zasadę pisowni wielką literą wyrazów w zwrotach grzecznościowych 	<ul style="list-style-type: none"> • zastosować zasadę pisowni wielką literą wyrazów w zwrotach grzecznościowych w samodzielnie zredagowanym tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • bezbłędnie zastosować zasadę pisowni wielką literą wyrazów w zwrotach grzecznościowych w samodzielnie zredagowanym tekście
<p>45. Podsumowanie. Sprawdź, czy potrafisz</p>	<ul style="list-style-type: none"> • odtworzyć najważniejsze fakty i opinie • posługiwać się pojęciami: <i>renesans, sztuka renesansu, fraszka,</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> • wyciągać wnioski • przedstawiać własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie interpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać bogate konteksty • formułować i rozwiązywać problemy badawcze

	<p><i>tren, pieśń, wiersz sylabiczny, porównanie homeryckie, malarstwo, opis dzieła sztuki, archaizmy, wypowiedzenia, zdanie pojedyncze, zdanie złożone współrzędnie, zdanie złożone podrzędnie, równoważnik zdania, części zdania i związki wyrazowe w zdaniu</i></p>			porównywać	
<p>46. Relacje międzyludzkie</p>	<ul style="list-style-type: none"> • opisać obraz 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat postaci przedstawionych na obrazie • określić sytuację, w jakiej zostały przedstawione postaci 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kompozycję dzieła • nazwać typ autoportretu, który naśladuje artystka 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat funkcji mediów społecznościowych 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat estetyki selfie
<p>47. Porozumienie</p>	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść fragmentów tekstu • określić rodzaje narracji 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować głównego bohatera tekstu • przedstawić opinie 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać pierwszy i drugi wpis Marka oraz określić funkcję różnic między nimi 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy rozmowy ojca z synem • dokonać analizy drugiego wpisu na blogu i wskazać środki, za 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat blogów młodzieżowych

		Marka o rodzicach	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać elementy stylu potocznego i języka młodzieży w treści bloga Marka 	<p>pomocą których bohater buduje swój wizerunek</p>	
<p>48. Trudy wychowania</p> <p>(lektura uzupełniająca)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść fragmentów tekstu • omówić świat przedstawiony w dziele 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować bohaterów • przedstawić fragmenty utworu • przedstawić rodzinę opisaną we fragmentach utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić opinie bohaterów na temat wychowywania dzieci 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować tytuł utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować tytuł utworu w kontekście historycznym
<p>49. Każdy może być dobry – sens życia według Ebenezera Scrooge’a</p> <p>(lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • określić rodzaj literacki utworu • wskazać w słowach Scrooge’a kierowanych do siostrzeńca wypowiedź ironiczną 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, kim jest główny bohater utworu i jak jego charakter uwidacznia się w wyglądzie • określić stosunek narratora do głównego bohatera tekstu • przedstawić wartości, którymi kierował się w życiu Scrooge, i wskazać te, których początkowo mu zabrakło • porównać 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować wskazany fragment utworu • opisać uczucia Scrooge’a w chwili, gdy odeszła od niego ukochana kobieta 	<ul style="list-style-type: none"> • napisać ogłoszenie, które zawiera informacje o wyglądzie postaci • zacytować sformułowania, dzięki którym narrator nawiązuje kontakt z czytelnikiem, i wyjaśnić, czemu służy taki zabieg 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób spotęgowania przez narratora wrażenia tajemnicy i niesamowitości w opisie wydarzeń przy drzwiach domu Scrooge’a

		Scrooge'a z jego siostrzeńcem na podstawie ich wypowiedzi			
50. Przemiana bohatera pod wpływem świąt (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat symbolicznego przesłania, jakie dla ludzi wierzących niosą święta Bożego Narodzenia opisać wybrane święta z przeszłości głównego bohatera 	<ul style="list-style-type: none"> opisać, w jaki sposób w <i>Opowieści wigilijnej</i> zostało przedstawione Boże Narodzenie określić stosunek Ebenezera Scrooge'a do świąt Bożego Narodzenia opisany na początku utworu nazwać emocje towarzyszące Scrooge'owi w trakcie kolejnych podróży w czasie i przestrzeni określić, co uświadomił sobie bohater podczas wizyty ostatniego ducha 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić wcześniejsze relacje Ebenezera Scrooge'a z ludźmi i wyjaśnić, co stało się z osobami, które kochał opisać realia społeczne, w których dorastała główna postać utworu podać przykłady zachowań i decyzji bohatera, które pokazują jego wewnętrzną przemianę wyjaśnić, do jakich powszechnych skojarzeń związanych z Bożym Narodzeniem odwołał się Charles Dickens 	<ul style="list-style-type: none"> napisać wypracowanie na temat: „Czy – Twoim zdaniem – Ebenezer Scrooge wykorzystał swoją szansę, czy też jego przemiana była chwilowa?” 	<ul style="list-style-type: none"> przygotować prezentację na temat symboliki świąt w kulturze popularnej
51. i 52. Realizm i fantastyka w	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić, w jaki sposób – oprócz bezpośrednich ocen 	<ul style="list-style-type: none"> udowodnić, że Scrooge jest typowym 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić, czemu miało służyć wprowadzenie do 	<ul style="list-style-type: none"> sporządzić spis problemów społecznych, które 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać różnice między światem współczesnym a tym przedstawionym w lekturze z

<p>opowiadaniu Charlesa Dickensa</p> <p>(lektura obowiązkowa)</p>	<p>i opisów – narrator charakteryzuje głównego bohatera opowiadania</p> <ul style="list-style-type: none"> • opisać sposób przedstawienia duchów w utworze 	<p>przykładem filistra</p>	<p>utworu elementów fantastycznych</p> <ul style="list-style-type: none"> • omówić relacje między sferami realistyczną i fantastyczną w opowiadaniu 	<p>zostały zaprezentowane w <i>Opowieści wigilijnej</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • przygotować mowę dla adwokata broniącego Ebenezera Scrooge’a, w której przekonuje on duchy święt, by podjęły walkę o duszę tej postaci 	<p>uwzględnieniem warunków pracy, sytuacji dzieci i kobiet oraz problemu ubóstwa</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawić wiadomości o życiu w XIX-wiecznej Wielkiej Brytanii zdobyte dzięki lekturze <i>Opowieści wigilijnej</i>
<p>53. Podróż w czasie oświecenia</p>	<ul style="list-style-type: none"> • określić ramy czasowe oświecenia • wyjaśnić etymologię nazwy epoki 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić priorytety oświeceniowe • wyjaśnić, co służyło rozpowszechnianiu idei oświecenia w Europie • wymienić dzieła sztuki oświeceniowej 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić specyfikę polskiego oświecenia • scharakteryzować sztukę oświecenia 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić wybrane dzieło oświeceniowe 	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować wybraną postać oświecenia
<p>54. i 55. Twórca i jego dzieło – Ignacy Krasicki</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić najważniejsze etapy życia Ignacego Krasickiego • omówić treść poznanych bajek 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować twórczość poety • wskazać cechy gatunkowe w poznanych utworach 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić sens alegorii użytych w bajkach • przedstawić morały poznanych bajek 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat udziału Ignacego Krasickiego w inicjatywach oświeceniowych • wypowiedzieć się na temat aktualności bajek poety 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać elementy światopoglądu oświeceniowego w bajkach Ignacego Krasickiego
<p>56. i 57. W krzywym</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić znaczenie pojęcia 	<ul style="list-style-type: none"> • podzielić utwór na części tematyczne i 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić problem poruszony w satyrze 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat celowości 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat zalet i wad obcych

zwierciadło (lektura obowiązkowa)	<i>satyra</i> <ul style="list-style-type: none"> • omówić treść satyry • określić rodzaj literacki utworu • wskazać narratora utworu 	nadać im tytuły <ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować szlachcica i jego żonę • wskazać na podstawie tekstu cechy gatunkowe satyry 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić związek satyry ze światopoglądem epoki 	ośmieszania postaw i zachowań w procesie dydaktycznym	wpływów kulturowych
58. Co już wiemy o twórczości Ignacego Krasickiego?	<ul style="list-style-type: none"> • odtworzyć najważniejsze fakty i opinie 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> • wyciągać wnioski • przedstawiać własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie interpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i porównywać 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać bogate konteksty • formułować i rozwiązywać problemy badawcze
59. Przemijanie (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść wiersza • wskazać podmiot liryczny utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu • omówić postawę podmiotu lirycznego wobec otaczającej go rzeczywistości • nazwać rodzaje rymów występujące w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować funkcję środków stylistycznych użytych w wierszu • zinterpretować sposób ukazania przemijania w wierszu • wskazać stały związek frazeologiczny użyty w wierszu i omówić jego funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • postawić tezę interpretacyjną • dokonać analizy obrazu miłości przedstawionego w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić różne sposoby przedstawienia motywu przemijania w tekstach kultury
60. Zrozumieć	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść fragmentu utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, jakie uczucia 	<ul style="list-style-type: none"> • wytłumaczyć, czym było motywowane 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić metaforyczne znaczenie ogrodu 	<ul style="list-style-type: none"> • odszukać w podanych fragmentach tekstu

<p>miłość</p> <p>(lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zapisać w punktach historię Małego Księcia i róży 	<p>towarzyszyły Małemu Księżciu w kontakcie z różą i jak one ewoluowały</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienić konsekwencje <i>oswojenia</i> i wyjaśnić, co można dzięki niemu zyskać • wytłumaczyć, jak lis i Mały Książę rozumieli odpowiedzialność 	<p>zachowanie róży i co chciała ona dzięki niemu zyskać</p> <ul style="list-style-type: none"> • opisać dwa rodzaje miłości: Małego Księcia do róży i róży do Małego Księcia • wyjaśnić, co według lisa oznacza słowo <i>oswoić</i> i dlaczego używa on tego określenia zamiast słów <i>zaprzyjaźnić się, pokochać</i> • wyjaśnić, jak Mały Książę dzięki naukom lisa zaczął postrzegać swoją relację z różą 	<p>pełnego róż i scharakteryzować stosunek głównego bohatera do tych kwiatów przed rozmową z lisem oraz po niej</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawić swoje stanowisko na temat tego, w czym odpowiedzialność za drugiego człowieka przejawia się w codziennym życiu • napisać pracę popartą przykładami z utworów literackich i innych tekstów kultury na temat: „Czy zgadzasz się ze stwierdzeniem, że miłość to uczucie paradoksalne, które przynosi szczęście i cierpienie?” 	<p>zdania o charakterze sentencji i wskazać to, które najbardziej do niego przemawia</p>
<p>61. i 62. Mały Książę jako baśń i przypowieść</p> <p>(lektura</p>	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść utworu • zapisać w punktach wydarzenia przedstawione w 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat narracji w utworze i jej wpływu na sposób przedstawienia świata 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić sytuację, w której znalazł się pilot krótko przed spotkaniem z Małym Księżciem, i wyjaśnić, co ona może 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować decyzję Małego Księcia o odejściu w kontekście rozważań nad wymową utworu • odczytać znaczenie 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat obecności zachowań, przedstawionych w utworze w świecie współczesnym

obowiązkowa)	tekście • określić rodzaj literacki utworu	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać wydarzenia i sytuacje o charakterze baśniowym i realistycznym • wskazać w utworze cechy przypowieści • scharakteryzować tytułowego bohatera na podstawie opisu jego planety i reakcji na różne doświadczenia 	symbolizować <ul style="list-style-type: none"> • opisać przemianę wewnętrzną pilota • wyszukać w tekście fragmenty o charakterze aforyzmów • sformułować pytania, na które można odpowiedzieć aforyzmami z <i>Małego Księcia</i> • wskazać adresata książki <i>Mały Książę</i> i uzasadnić swoje zdanie 	motywu wody w <i>Małym Księżciu</i> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, dlaczego pilot wybrał się na poszukiwanie studni, choć ten pomysł wydawał mu się absurdalny 	
63. Podróż Małego Księcia w poszukiwaniu ... (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, dlaczego Mały Książę wyruszył w podróż 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić relację pomiędzy Małym Księciem a różą i przedstawić stan emocjonalny głównego bohatera w momencie rozstania • scharakteryzować mieszkańców poszczególnych planet • opisać sytuację, w 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, co symbolizują mieszkańcy poszczególnych planet • wytłumaczyć, czego Mały Książę dowiedział się o świecie dorosłych • wytłumaczyć, czym była podróż dla Małego Księcia i czego tak naprawdę poszukiwał bohater 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, w jakim świetle zostały przedstawione wartości rządzące światem dorosłych i co o nich myśli główny bohater książki • zinterpretować symbolikę podróży w odniesieniu do poznanego utworu i w sensie ogólnym • zredagować 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposoby przedstawienia relacji międzyludzkich w innych tekstach kultury • porównać utwór z jego ekranizacją w reżyserii Marka Osborne'a

		której Mały Książę zaczyna rozumieć sens swojej wędrówki i relacji z różą	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować listę przestróg, które należy mieć na uwadze, by nie podzielić losu mieszkańców przedstawionych planet 	subiektywny opis Ziemi	
64. Wyobcowanie	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować tytułową bohaterkę utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • określić nastrój utworu • omówić stan psychiczny bohaterki 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować wskazany fragment 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat możliwości poznania samego siebie
65. Jak przygotować wypowiedź argumentacyjną?	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić etapy przygotowywania wypowiedzi argumentacyjnej 	<ul style="list-style-type: none"> • odnaleźć tezę i argumenty w zaprezentowanym tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać różne typy argumentów w podanym tekście • sformułować argumenty potwierdzające podaną tezę 	<ul style="list-style-type: none"> • stworzyć wypowiedź argumentacyjną 	<ul style="list-style-type: none"> • wzorowo stworzyć wypowiedź argumentacyjną
66. Rzeźba	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić etapy rozwoju rzeźby 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać najważniejsze cechy rzeźby na poszczególnych etapach jej rozwoju • rozróżniać najważniejsze typy dzieł rzeźbiarskich ze względu na temat 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić elementy języka rzeźby na przykładzie wybranego dzieła 	<ul style="list-style-type: none"> • ocenić dzieło sztuki według podanych kryteriów 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć swoją opinię na temat rzeźby abstrakcyjnej • przygotować prezentację na temat wybranego artysty • stworzyć pisemną recenzję wybranego dzieła sztuki
67. i 68. Typy zdań	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić typy zdań złożonych 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w wypowiedzeniu 	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować pytania do zdań podrzędnych 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić relację zdań na wykresie 	<ul style="list-style-type: none"> • bezbłędnie przedstawić relację zdań na wykresie

złożonych podrzędnie	podrzędnie	orzeczenia i rozdzielić zdania składowe • wskazać zdanie nadrzędne	• określić typy zdań podrzędnych		
69. Zdania złożone podrzędnie z imiesłowowym równoważnikiem zdania	• zdefiniować imiesłowowy równoważnik zdania	• uzupełnić podane wypowiedzenia imiesłowowymi równoważnikami zdania • poprawić wypowiedzenia z błędnym użyciem imiesłowowych równoważników zdania	• wymienić pytania, na jakie odpowiadają zdania podrzędne w podanych przykładach • wymienić warunki, jakie musi spełniać poprawnie skonstruowane wypowiedzenie z imiesłowowym równoważnikiem zdania	• przedstawić relację zdań na wykresie • przekształcić podane wypowiedzenia tak, aby powstały imiesłowowe równoważniki zdania	• bezbłędnie przedstawić relację zdań na wykresie • bezbłędnie przekształcić podane wypowiedzenia tak, aby powstały imiesłowowe równoważniki zdania
70. Mowa niezależna i mowa zależna	• wyjaśnić różnice pomiędzy mową niezależną a mową zależną	• wskazać w podanym tekście mowę niezależną i mowę zależną	• przekształcić wypowiedzi w mowie zależnej na mowę niezależną i odwrotnie • przekształcić dowolny dialog na mowę zależną • zastosować w zapisie dialogu poprawną interpunkcję	• zredagować tekst, w którym wypowiedzi bohaterów mają formę mowy zależnej	• bezbłędnie zredagować tekst, w którym wypowiedzi bohaterów mają formę mowy zależnej
71. Jak napisać streszczenie?	• wymienić etapy pisania streszczenia	• zastosować słownictwo przydatne przy	• poprawić błędy w podanym streszczeniu • przygotować w	• stworzyć streszczenie wybranego tekstu narracyjnego	• wzorowo stworzyć streszczenie wybranego tekstu narracyjnego

		<p>pisaniu streszczenia</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazać usterki w podanym streszczeniu 	<p>punktach streszczenie ostatnio widzianego filmu</p>		
<p>72. Zasady cytowania tekstów</p>	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić zasady cytowania tekstów • przedstawić zasady cytowania poezji • wymienić zasady tworzenia opisu bibliograficznego 	<ul style="list-style-type: none"> • uzupełnić podany tekst zawierający cytaty odpowiednimi znakami interpunkcyjnymi 	<ul style="list-style-type: none"> • stworzyć tekst zawierający cytaty 	<ul style="list-style-type: none"> • stworzyć opisy bibliograficzne cytowanych przez siebie źródeł 	<ul style="list-style-type: none"> • bezbłędnie stworzyć opisy bibliograficzne cytowanych przez siebie źródeł
<p>73. Podsumowanie. Sprawdź, czy potrafisz</p>	<ul style="list-style-type: none"> • odtworzyć najważniejsze fakty i opinie • posługiwać się pojęciami: <i>oświecenie, sztuka oświeceniowa, rzeźba, rymy męskie i żeńskie, alegoria, bohater dynamiczny, zdania złożone podrzędnie, zdania złożone z imiesłowowym równoważnikiem zdania, mowa</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> • wyciągać wnioski • przedstawiać własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie interpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i porównywać 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać bogate konteksty • formułować i rozwiązywać problemy badawcze

	<i>zależna i niezależna, wypowiedź o charakterze argumentacyjnym</i>				
74. Człowieczeństwo	<ul style="list-style-type: none"> • opisać, co widzi na obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> • nazwać gesty namalowanych postaci • omówić kompozycję obrazu 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować funkcję gestów namalowanych postaci • zinterpretować przenikanie się kolorów i kształtów 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować tytuł dzieła w odniesieniu do źródła cytatu 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat sposobów przeciwdziałania dyskryminacji
75. Odmienność	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść fragmentów tekstu • zaprezentować elementy świata przedstawionego 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać fantastyczne i realistyczne elementy świata przedstawionego • scharakteryzować bohaterów fragmentów tekstu • porównać postawy rodziców i rodzeństwa w stosunku do Barnaby'ego 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat ciężaru emocjonalnego słów matki 	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować problem przedstawiony we fragmentach tekstu • wymienić przyczyny lęku przed innością 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat przyczyn spełniania oczekiwań innych ludzi • podjąć dyskusję na temat zalet i wad inności
76. Podróż w czasy romantyzmu	<ul style="list-style-type: none"> • określić ramy czasowe romantyzmu • przedstawić etymologię nazwy 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić najważniejsze elementy światopoglądu romantycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić najważniejsze cechy sztuki romantycznej • wymienić najważniejsze dzieła 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić wybrane dzieło sztuki w odniesieniu do światopoglądu romantycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić i omówić inne dzieła sztuki romantycznej

	epoki	<ul style="list-style-type: none"> wymienić cechy bohatera romantycznego 	sztuki romantycznej		
77. Twórca i jego dzieło – Adam Mickiewicz	<ul style="list-style-type: none"> wymienić najważniejsze etapy życia Adama Mickiewicza 	<ul style="list-style-type: none"> scharakteryzować twórczość poety 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać elementy romantyczne w twórczości Adama Mickiewicza 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić informacje na temat życia społecznego poety 	<ul style="list-style-type: none"> w ciekawy sposób przedstawić informacje na temat życia społecznego poety
78. Wina i kara (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić, do jakiej kategorii duchów należy Widmo omówić sposób wywołania zjawy ustalić, czego Widmo żąda od zgromadzonych wieśniaków 	<ul style="list-style-type: none"> opisać reakcję Guślarza na widok upiora wytłumaczyć, jaką rolę odgrywają i co symbolizują w utworze towarzyszące zjawie ptaki wymienić cechy charakteru złego pana i zilustrować każdą z nich odpowiednim przykładem z opowieści ptaków 	<ul style="list-style-type: none"> nazwać środki stylistyczne, dzięki którym zostały uwidocznione emocje Guślarza wskazać w podanym fragmencie utworu wyrazy, które nie są używane we współczesnym języku polskim, i podać ich aktualne odpowiedniki zinterpretować nauki moralne przekazane przez duchy 	<ul style="list-style-type: none"> zabrać głos w dyskusji na temat: „Czy nauki moralne zawarte w utworze mają charakter uniwersalny?” stworzyć uniwersalny kodeks postępowania napisać opowiadanie z elementami opisu przeżyć wewnętrznych, w którym przedstawia (w trzeciej osobie) historię jednego z ptaków – kruka lub sowy 	<ul style="list-style-type: none"> podać propozycje, kim mógłby być współcześnie zły pan uzasadnić na podstawie dramatu Adama Mickiewicza i innych tekstów literackich słuszność stwierdzenia, że wina nie pozostaje bez kary
79. i 80. Obrzęd dziadów w dramacie	<ul style="list-style-type: none"> określić czas akcji utworu zapisać w punktach plan wydarzeń 	<ul style="list-style-type: none"> określić funkcję dziadów w życiu przedstawionej społeczności scharakteryzować 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać elementy obyczajów ludowych w utworze wyjaśnić, w jakim celu poeta wprowadził 	<ul style="list-style-type: none"> omówić światopogląd ludzi uczestniczących w dziadach stworzyć notatkę na temat przyczyn 	<ul style="list-style-type: none"> porównać dziady z innymi znanymi obrzędami religijnymi

(lektura obowiązkowa)	przedstawionych w dramacie Adama Mickiewicza	relację między światem żywych a światem zmarłych nawiązaną dzięki dziadom • wyjaśnić, jaką rolę w życiu gromady odgrywa Guślarz oraz co może oznaczać rozpalany przy nim ogień	do dramatu duchy, które pojawiają się w czasie obrzędu	fascynacji romantyków obrzędami ludowymi	
81. Romantyczny dramat pełen zagadek (lektura obowiązkowa)	• wskazać wydarzenie, które zburzyło przewidziany porządek dziadów, i wyjaśnić, jak zareagowali na nie Guślarz oraz zebrany lud	• wytłumaczyć, kim jest milcząca postać z zakończenia dramatu – zjawą czy żywym człowiekiem • opisać milczącego bohatera z zakończenia utworu i wyjaśnić, do którego świata należy ta postać – rzeczywistego czy nadprzyrodzonego	• przedstawić genezę poszczególnych części <i>Dziadów</i> • zinterpretować motto utworu pochodzące z dramatu Williama Szekspira	• wyjaśnić, jak rozumie zakończenie <i>Dziadów</i> cz. II • opracować własny pomysł na wystawienie wybranego fragmentu <i>Dziadów</i> cz. II na scenie i oddanie atmosfery dramatu	• wyjaśnić, w jaki sposób dzięki dziadom teraźniejszość łączy się z przeszłością i przyszłością uczestników obrzędu • wskazać związki dramatu Adama Mickiewicza z obrazem Caspara Davida Friedricha <i>Cmentarz w śniegu</i>
82. i 83. Wyobraźnia (lektura obowiązkowa)	• wyjaśnić znaczenie pojęć: <i>ballada, realizm, fantastyka, punkt kulminacyjny, nauka</i>	• ustalić, jaką wiedzę na temat świata przedstawionego ma narrator	• omówić stosunek narratora do przedstawionych zdarzeń • wyjaśnić sens nauki	• podjąć dyskusję na temat nauki moralnej zawartej w balladzie	• wypowiedzieć się na temat adaptacji filmowej <i>Świtezianki</i>

	<p><i>moralna</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • omówić treść utworu • określić rodzaj literacki utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać elementy realistyczne i fantastyczne w utworze • wskazać punkt kulminacyjny utworu • scharakteryzować bohaterów utworu 	<p>moralnej zawartej w utworze</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazać cechy gatunkowe w utworze 		
<p>84. Co już wiemy o twórczości Adama Mickiewicza?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • odtworzyć najważniejsze fakty i opinie 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> • wyciągać wnioski • przedstawiać własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie interpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i porównywać 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać bogate konteksty • formułować i rozwiązywać problemy badawcze
<p>85. Miłość w obliczu śmierci</p>	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść fragmentów tekstu • określić rodzaj literacki utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat narracji w utworze • scharakteryzować uczucie łączące bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić emocje bohaterów • zinterpretować tytuł książki 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy sposobu, w jaki bohaterowie mówią o chorobie 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat sensu zaangażowania emocjonalnego w sytuacji, kiedy istnieje ryzyko utraty kochanej osoby
<p>86. Wyzwania (lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wyrazić swoimi słowami sens każdego poznanego aforyzmu 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać tematy, do których odnoszą się podane aforyzmy 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić grę słów w poszczególnych aforyzmach 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować tytuł zbioru • ocenić aktualność aforyzmów Stanisława Jerzego Leca 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić twórczość Małgorzaty Koniecznej
<p>87.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić proces 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować dwa 	<ul style="list-style-type: none"> • odnieść wiersz Jerzego

<p>Natura ludzka (lektura obowiązkowa)</p>	<p>wiersza</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazać adresata lirycznego utworu 	<p>na temat podmiotu lirycznego wiersza</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazać emocje wyrażone przez podmiot liryczny i wyjaśnić, z czego one wynikają 	<p>przedstawiony w wierszu</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazać środki stylistyczne wykorzystane przez poetę i omówić ich funkcję 	<p>ostatnie wersy utworu</p>	<p>Lieberta do wymowy <i>Małego Księcia</i></p>
<p>88. i 89. Jak napisać rozprawkę?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić etapy pisania rozprawki • przedstawić schematy pisania rozprawki 	<ul style="list-style-type: none"> • zastosować słownictwo przydatne przy pisaniu rozprawek • dopisać wstęp i zakończenie do podanego fragmentu rozprawki • wybrać spośród podanych argumentów te, które można wykorzystać do uzasadnienia wskazanej tezy 	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować argumenty do podanego zagadnienia • sformułować argumenty i kontrargumenty do podanej tezy • stworzyć plan rozprawki na podstawie zaprezentowanej dyskusji 	<ul style="list-style-type: none"> • napisać rozprawkę 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie sformułować temat rozprawki • zgromadzić argumenty, korzystając z różnych źródeł
<p>90. Budowa słowotwórcza wyrazów</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać wyrazy podstawowe i pochodne 	<ul style="list-style-type: none"> • utworzyć wyrazy pochodne od podanych wyrazów podstawowych • wskazać wyrazy podstawowe dla podanych wyrazów 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać formant w wyrazie pochodnym • wyjaśnić znaczenie podanych wyrazów pochodnych 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać oboczności w wyrazach 	<ul style="list-style-type: none"> • bezbłędnie wskazać oboczności w wyrazach

		pochodnych			
91. Rodzaje formantów i ich funkcje	<ul style="list-style-type: none"> wskazać w podanych wyrazach formanty i nazwać ich typy 	<ul style="list-style-type: none"> zbudować wyrazy z podanych par wyrazowych i wskazać wrostki wymienić funkcje formantów 	<ul style="list-style-type: none"> podzielić podane wyrazy na grupy na podstawie ich znaczenia 	<ul style="list-style-type: none"> utworzyć wyrazy o różnych kategoriach znaczeniowych 	<ul style="list-style-type: none"> bezbłędnie utworzyć wyrazy o różnych kategoriach znaczeniowych
92. Przedrostki i przyrostki o kłopotliwej pisowni	<ul style="list-style-type: none"> omówić zasady pisowni przedrostków: <i>z-, s-, ś-, wz-, bez-, nad-, ob-, od-, pod-, przed-, roz-, w-</i> omówić zasady pisowni przyrostków: <i>-dzki, -dztwo, -cki, -ctwo</i> omówić zasady pisowni przyrostka <i>-stwo</i> 	<ul style="list-style-type: none"> uzupełnić wyrazy odpowiednimi przedrostkami uzupełnić tekst wyrazami z kłopotliwymi przedrostkami 	<ul style="list-style-type: none"> utworzyć przymiotniki od podanych nazw miejscowości uzupełnić podane wyrazy odpowiednimi przyrostkami uzupełnić tekst wyrazami z kłopotliwymi przyrostkami 	<ul style="list-style-type: none"> przekształcić podane wypowiedzi tak, aby użyć wyrazu z przyrostkiem o kłopotliwej pisowni 	<ul style="list-style-type: none"> bezbłędnie przekształcić podane wypowiedzi tak, aby użyć wyrazu z przyrostkiem o kłopotliwej pisowni
93. Wyrazy podzielne i niepodzielne słowotwórczo . Wyrazy pokrewne	<ul style="list-style-type: none"> zdefiniować wyrazy podzielne i niepodzielne słowotwórczo 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać wyrazy podzielne i niepodzielne słowotwórczo 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać wyrazy należące do jednej rodziny wskazać rdzenie w podanych grupach wyrazów 	<ul style="list-style-type: none"> utworzyć rodzinę wyrazów 	<ul style="list-style-type: none"> bezbłędnie utworzyć rodzinę wyrazów
94. Pisownia	<ul style="list-style-type: none"> omówić zasady pisowni wyrazów z 	<ul style="list-style-type: none"> uzupełnić tekst wyrazami z 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić pisownię kłopotliwych liter w 	<ul style="list-style-type: none"> stworzyć tekst z kłopotliwymi literami 	<ul style="list-style-type: none"> bezbłędnie stworzyć tekst z kłopotliwymi literami

wyrazów z ó, u, rz, ż, ch, h – przypomnienie wiadomości	literami: ó, u, rz, ż, ch, h	kłopotliwymi literami	podanych wyrazach • wskazać nieporozumienia, do których może dojść w razie niepoprawnego zapisu kłopotliwych liter		
95. Złożenia, zrosty i zestawienia – czyli wyrazy złożone	• zdefiniować złożenia, zrosty i zestawienia	• wskazać wśród podanych przykładów złożenia, zrosty i zestawienia • utworzyć złożenia, zrosty i zestawienia z podanych wyrazów	• wypisać zrosty, złożenia i zestawienia z mapy Polski • poprawnie wymówić i odmienić podane zrosty	• stworzyć tekst ze zrostami, złożeniami i z zestawieniami	• wzorcowo stworzyć tekst ze zrostami, złożeniami i z zestawieniami
96. Pisownia przymiotników w złożonych	• przedstawić zasady tworzenia przymiotników złożonych	• przyporządkować przymiotniki złożone do odpowiednich ilustracji • wyjaśnić znaczenie podanych przymiotników złożonych	• przekształcić zdania tak, aby zawierały przymiotniki złożone	• utworzyć przymiotniki złożone od podanych nazw własnych	• bezbłędnie utworzyć przymiotniki złożone od podanych nazw własnych
97. Tworzenie i zapisywanie skrótów i skrótowców	• zdefiniować skrótów • omówić zasady skracania wyrazów • wyliczyć rodzaje skrótowców	• rozszyfrować podane skrótów • zamienić w podanym tekście podkreślone wyrazy	• poprawnie zastosować skrótowce w zdaniu • wyjaśnić, kiedy należy odmieniać	• zastąpić podane nazwy właściwymi skrótowcami • poprawnie zapisać skrótów podanych	• bezbłędnie zastąpić podane nazwy właściwymi skrótowcami • poprawnie zapisać skrótów podanych wyrażen

	<ul style="list-style-type: none"> • zreferować zasady zapisu skrótowców • zreferować zasady odmiany skrótowców i używania ich w zdaniach • omówić zasady stosowania skróconego zapisu 	<p>na skróty</p> <ul style="list-style-type: none"> • odnaleźć skrótowce w tekście 	<p>skrótowce, a kiedy nie należy tego robić</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić znaczenie skrótowców 	<p>wyrażeń</p>	
<p>98. Podsumowanie. Sprawdź, czy potrafisz</p>	<ul style="list-style-type: none"> • odtworzyć najważniejsze fakty i opinie • posługiwać się pojęciami: <i>romantyzm, sztuka romantyzmu, dramat, ballada, aforyzm, ironia, wyraz podstawowy, wyraz pochodny, parafraza słowotwórcza, temat słowotwórczy, formant, rodzina wyrazów, wyrazy pokrewne, wyrazy podzielne i niepodzielne</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> • wyciągać wnioski • przedstawiać własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie interpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i porównywać 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać bogate konteksty • formułować i rozwiązywać problemy badawcze

	<i>słownictwo, zrosty, złożenia, zestawienia, skróty i skrótowce, przedrostki i przyrostki o trudnej pisowni, rozprawka</i>				
99. Dobro i zło	<ul style="list-style-type: none"> • opisać, co widzi na obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> • opisać kompozycję dzieła • wypowiedzieć się na temat sposobu ukazania postaci na obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> • odnieść scenę na obrazie do opowieści biblijnej • omówić funkcję kolorystyki dzieła 	<ul style="list-style-type: none"> • odnieść wizerunek kobiety do tradycji biblijnej 	<ul style="list-style-type: none"> • odnaleźć konteksty i nawiązania do zaprezentowanego obrazu
100. Pokusa	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść fragmentów tekstu • określić rodzaj narracji 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować bohaterów tekstu • omówić rolę łana w grze 	<ul style="list-style-type: none"> • opisać świat wirtualny z punktu widzenia Miki 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat popełniania zła na niby w świecie nierzeczywistym 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat zalet i wad gier komputerowych
101. Altruizm	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść fragmentów tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • wyliczyć fakty przedstawione przez Hannę Wiczorek • wskazać fragmenty tekstu, w których autorka zaprezentowała swoje zdanie bądź opinię innych • przedstawić kompozycję tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, czemu służy przedstawianie faktów i opinii 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję tytułu tekstu • wskazać słowa klucze w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat przedstawiony we fragmentach artykułu

<p>102. Fatalna siła miłości</p> <p>(lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zapisać w punktach plan wydarzeń przedstawionych we wskazanym fragmencie dramatu Juliusza Słowackiego 	<ul style="list-style-type: none"> • określić sytuację życiową bohaterów realistycznych sceny 3 aktu I: Kirkora, Wdowy i jej córek • podać różne określenia charakteryzujące Alinę i Balladynę oraz przytoczyć fragmenty utworu potwierdzające ten wybór • wytłumaczyć, czym dla każdej z siostr jest miłość 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić rolę sił nadprzyrodzonych w wydarzeniach przedstawionych w dramacie • wyjaśnić, o czym świadczą odpowiedzi na pytania Kirkora udzielane przez Alinę i Balladynę • wskazać zabiegi artystyczne w scenie 1 aktu II, za pomocą których zostały uwidocznione silne emocje bohaterek • wymienić wątki miłosne zaprezentowane w utworze i nadać im tytuły • przedstawić wnioski na temat roli miłości w życiu człowieka, które można wysnuć na podstawie lektury <i>Balladyny</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy słów i postępowania obu siostr • dokonać analizy losów wszystkich zakochanych bohaterów dramatu Juliusza Słowackiego i wyjaśnić, jaką cenę płaci każdy z nich za swoje zaangażowanie uczuciowe • napisać wypracowanie na temat: „Miłość – siła fatalna czy uczucie nadające sens życiu?”, w którym odwołuje się do różnych tekstów kultury 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy plakatu zapowiadającego inscenizację <i>Balladyny</i> w reżyserii Artura Tyszkiewicza • sformułować na podstawie dramatu uniwersalne prawdy na temat ludzkiej psychiki • omówić nawiązania kulturowe obecne w utworze
<p>103. Fantastyka,</p>	<ul style="list-style-type: none"> • opisać świat fantastyczny 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić cechy dramatu, które 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, jakie znaczenie dla rozwoju 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać po jednym przykładzie sceny 	<ul style="list-style-type: none"> • ustosunkować się do stwierdzenia, że w dramacie

<p>ironia i tragizm w dramacie Juliusza Słowackiego</p> <p>(lektura obowiązkowa)</p>	<p>przedstawiony w dramacie</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazać sceny, w których przenikają się światy ziemski i nadprzyrodzony 	<p>wpłynęły na to, że autor użył w jego podtytule pojęcia <i>tragedia</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • zgromadzić informacje na temat dramatu romantycznego • udowodnić, że <i>Balladyna</i> ma cechy typowe dla gatunku literackiego, który reprezentuje 	<p>akcji dramatu Juliusza Słowackiego ma ingerencja bohaterów fantastycznych</p> <ul style="list-style-type: none"> • określić funkcję baśni i legend w dramacie 	<p>komicznej i tragicznej w utworze i wyjaśnić, jaki efekt wywołuje połączenie tych kategorii</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, na czym polega tragizm losów tytułowej bohaterki utworu 	<p>pojawia się ironia</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymyślić alternatywny rozwój akcji dramatu i zapisać przykładowy plan tych wydarzeń
<p>104. i 105. Dramat o władzy, winie i karze</p> <p>(lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, kiedy rozgrywa się akcja dramatu i co o tym świadczy • przedstawić w punktach etapy dochodzenia Balladyny do władzy 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposoby sprawowania władzy przez czterech królów wspomnianych w utworze Juliusza Słowackiego • wytłumaczyć, jaką królową chciała być Balladyna, i uzasadnić swoją odpowiedź odpowiednimi cytatami z ostatniej sceny dramatu • podać przykłady z 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić zmiany, które zaszły w psychice Balladyny po dokonaniu pierwszej zbrodni • sformułować na podstawie losów Balladyny przestrogi, o których powinno się pamiętać w życiu 	<ul style="list-style-type: none"> • zestawić biblijną opowieść o Kainie i Abla z historią przedstawioną w dramacie Juliusza Słowackiego • wyjaśnić, dlaczego Balladyna, mimo że uczciwie osądziła swoje zbrodnie, musiała zginąć • przedstawić na podstawie lektury <i>Balladyny</i> kilka uniwersalnych prawd o ludzkiej psychice 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, jaką rolę w utrzymywaniu ładu moralnego odgrywa w dramacie rzeczywistość nadprzyrodzona • zinterpretować sens słów Goplany o zemście natury

		dramatu ilustrujące wyrachowanie i niemoralne postępowanie tytułowej bohaterki			
106. Co już wiemy o twórczości Juliusza Słowackiego ?	<ul style="list-style-type: none"> • odtworzyć najważniejsze fakty i opinie 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> • wyciągać wnioski • przedstawiać własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie interpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i porównywać 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać bogate konteksty • formułować i rozwiązywać problemy badawcze
107. Mowa nienawiści	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść fragmentów artykułu 	<ul style="list-style-type: none"> • opracować profil hejtera na podstawie tekstu • wskazać cechy świadczące o popularnonaukowym charakterze tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy kompozycji tekstu, uwzględniając funkcję śródtytułów 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać na podstawie tekstu przyczyny zachowań mających u podstaw nietolerancję i ksenofobię 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat możliwości przeciwdziałania mowie nienawiści
108. Etyka wypowiedzi, perswazja, manipulacja	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić zasady etyki językowej • omówić sposoby naruszania etyki językowej • wymienić cechy wypowiedzi perswazyjnej 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać wypowiedzi zgodne i niezgodne z zasadami etyki słowa • wyjaśnić, na czym polega perswazyjny charakter 	<ul style="list-style-type: none"> • podać przykłady wypowiedzi perswazyjnych i manipulacyjnych 	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować wypowiedź o wydźwięku negatywnym zgodną z zasadami etyki słowa • sformułować tekst perswazyjny i tekst manipulacyjny 	<ul style="list-style-type: none"> • bezbłędnie sformułować wypowiedź o wydźwięku negatywnym zgodną z zasadami etyki słowa • sformułować tekst perswazyjny i tekst manipulacyjny

	<ul style="list-style-type: none"> wymienić cechy wypowiedzi manipulacyjnej 	<p>wypowiedzi</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić, na czym polega manipulacyjny charakter wypowiedzi 			
109. Środki perswazji i manipulacji w tekstach reklamowych	<ul style="list-style-type: none"> wymienić sposoby nakłaniania wykorzystywane w reklamach 	<ul style="list-style-type: none"> podać przykłady sloganów reklamowych 	<ul style="list-style-type: none"> dokonać analizy skuteczności wybranego sloganu reklamowego dokonać analizy funkcji gry słów w podanych sloganach dokonać analizy zabiegów perswazyjnych i manipulacyjnych zastosowanych w podanych reklamach 	<ul style="list-style-type: none"> sformułować slogany reklamowe 	<ul style="list-style-type: none"> podjąć dyskusję na temat funkcji <i>fake newsów</i>
110. Jak przygotować przemówienie ?	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić etapy przygotowywania przemówienia wymienić środki retoryczne 	<ul style="list-style-type: none"> podać przykłady użycia środków retorycznych dokonać analizy podanego przemówienia 	<ul style="list-style-type: none"> porównać podane przemówienia i ocenić ich skuteczność dokonać analizy niewerbalnych środków komunikacji 	<ul style="list-style-type: none"> przygotować przemówienie wygłosić przemówienie 	<ul style="list-style-type: none"> przygotować przemówienie wygłosić je w ciekawy sposób
111. Treść i zakres znaczeniowy wyrazu	<ul style="list-style-type: none"> zdefiniować pojęcia: <i>treść</i> i <i>zakres znaczeniowy wyrazu</i> 	<ul style="list-style-type: none"> podać definicje wyrazów uwzględniające elementy ich treści 	<ul style="list-style-type: none"> skorygować wypowiedzi za pomocą wyrazów o szerszym zakresie 	<ul style="list-style-type: none"> dopisać do podanych wyrazów te o szerszym i węższym zakresie znaczeniowym 	<ul style="list-style-type: none"> bezbłędnie dopisać do podanych wyrazów te o szerszym i węższym zakresie znaczeniowym

		<ul style="list-style-type: none"> • uporządkować wyrazy od tego o najszerszym zakresie znaczeniowym do tego o zakresie najwęższym 	znaczeniowym		
112. Synonimy, antonimy, wyrazy wieloznaczne i homonimy	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić znaczenie pojęć: <i>synonim, antonim, wyraz wieloznaczny, homonim</i> • wyjaśnić różnice pomiędzy wyrazami wieloznacznymi a homonimami 	<ul style="list-style-type: none"> • zastąpić podane wyrazy ich synonimami • podać antonimy do podanych wyrazów • wyjaśnić, na czym polega wieloznaczność podanych wyrazów 	<ul style="list-style-type: none"> • odróżnić homonimy od wyrazów wieloznacznych 	<ul style="list-style-type: none"> • podać różne znaczenia wskazanych wyrazów 	<ul style="list-style-type: none"> • wzorowo podać różne znaczenia wskazanych wyrazów
113. Fonetyka – przypomnienie i uzupełnienie wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić podział głosek • wymienić funkcje głoski <i>i</i> • przedstawić zasady akcentowania w języku polskim 	<ul style="list-style-type: none"> • podzielić słowa na głoski i sylaby • podać przykłady głosek miękkich, twardych, dźwięcznych, bezdźwięcznych, ustnych i nosowych 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać funkcje głoski <i>i</i> na podanych przykładach 	<ul style="list-style-type: none"> • odpowiednio akcentować wyrazy 	<ul style="list-style-type: none"> • odpowiednio akcentować wszystkie wyrazy
114. Rozbieżności między mową a pismem	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić zasady, na jakich zachodzą upodobnienia fonetyczne 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać upodobnienia fonetyczne • wskazać różnice pomiędzy mową a 	<ul style="list-style-type: none"> • zaznaczyć strzałką kierunek upodobnienia • uzasadnić różnice pomiędzy mową a pismem, odwołując się 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać uproszczenia grup spółgłoskowych 	<ul style="list-style-type: none"> • bezbłędnie wskazać uproszczenia grup spółgłoskowych

		pismem, odwołując się do przykładów	do przykładów		
115. Pisownia wyrazów z ą, ę, om, em, on, en – przypomnienie i uzupełnienie wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> wymienić zasady pisowni wyrazów z <i>ą, ę, om, em, on, en</i> 	<ul style="list-style-type: none"> uzupełnić podane zdania odpowiednimi formami wyrazów wyjaśnić zasady zapisu podanych wyrazów 	<ul style="list-style-type: none"> poprawić błędy w podanym tekście skorzystać ze słownika w razie wątpliwości związanych z poprawnym zapisem wyrazów 	<ul style="list-style-type: none"> stworzyć tekst z poprawnie zapisanymi wyrazami z <i>ą, ę, om, em, on, en</i> 	<ul style="list-style-type: none"> bezbłędnie stworzyć tekst z poprawnie zapisanymi wyrazami z <i>ą, ę, om, em, on, en</i>
116. Podsumowanie. Sprawdź, czy potrafisz	<ul style="list-style-type: none"> odtworzyć najważniejsze fakty i opinie posługiwać się pojęciami: <i>tragedia, tekst popularnonaukowy, tekst naukowy, artykuł, etyka wypowiedzi, perswazja, manipulacja, środki perswazji i manipulacji w reklamie, fonetyka, głoska, samogłoska, spółgłoska (miękka, twarda, dźwięczna,</i> 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystywać najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> wyciągać wnioski przedstawiać własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> poprawnie interpretować wymagany materiał właściwie argumentować uogólniać, podsumowywać i porównywać 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystywać bogate konteksty formułować i rozwiązywać problemy badawcze

	<i>bezdźwięczna), głoska ustna i nosowa, uproszczenie grupy spółgłoskowej, upodobnienia pod względem dźwięczności (wsteczne, postępowe, międzywyrazowe, udźwięcznienie, ubezdźwięcznienie, utrata dźwięczności w wygłosie), sylaba, akcent i intonacja, synonimy, antonimy, wyrazy wieloznaczne, homonimy, przemówienie</i>				
117. Konflikty	<ul style="list-style-type: none"> • opisać, co widzi na obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić gesty osób przedstawionych na obrazie i ich usytuowanie względem siebie 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować funkcję kolorystyki zastosowanej przez artystkę • zinterpretować funkcję rekwizytu, który trzyma w ręku jedna z namalowanych 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować funkcję zegarka widocznego na obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić i omówić inne teksty kultury podejmujące temat konfliktów

			postaci		
118. Sens wojny	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść fragmentów tekstu • określić rodzaj narracji 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat bohaterów fragmentów tekstu • omówić dwa sposoby mówienia o wojnie: Ruperta Brooke'a i pana Gaydona 	<ul style="list-style-type: none"> • odnieść temat wojny do sytuacji bohaterki utworu • wypowiedzieć się na temat opinii pana Gaydona na temat wojny 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić znaczenie sformułowania o własnej wojnie użytego przez pana Gaydona 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić różne sposoby zaprezentowania wojny w wybranych tekstach kultury
119. Komizm charakterów (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • opisać sytuację przedstawioną we fragmentach aktu I utworu • podać przykłady dosadnych sformułowań użytych przez Cześnika w czasie kłótni z Rejentem 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić zachowanie Rejenta podczas sprzeczki z Cześnikiem i wyjaśnić, o czym ono świadczy • uzasadnić stwierdzenie, że <i>Raptusiewicz</i> i <i>Milczek</i> to nazwiska znaczące, odwołując się do fragmentów aktu I • wymienić cechy Rejenta ujawnione w scenie rozmowy z mularzami (murarzami) • zgromadzić informacje o 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, w jaki sposób Milczek traktuje prawo i innych ludzi • opisać i zinterpretować zachowanie Cześnika i Rejenta przedstawione w didaskaliach do sceny 11 aktu IV oraz wyjaśnić znaczenie tego fragmentu utworu dla zrozumienia postaw bohaterów w kolejnych scenach • scharakteryzować stryja Klary na podstawie jego wypowiedzi • porównać Cześnika i 	<ul style="list-style-type: none"> • rozważyć, czy zgoda Cześnika i Rejenta będzie trwała 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, w jaki sposób Rejent i Cześnik pokrzyżowali sobie nawzajem plany i co byli w stanie poświęcić dla zemsty • podać przykłady przedstawienia motywu zemsty w innych tekstach kultury

		Cześniku i Rejencie oraz uporządkować je od najogólniejszych do najbardziej szczegółowych	Rejenta		
120. Komizm i humor w Zemście (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • podać przykłady sprzeczności między tym, co mówią postacie utworu, a tym, co robią lub sądzą o innych, i wyjaśnić, czemu służy ukazanie tych sprzeczności • wymienić cechy bohaterów wyśmiane w <i>Zemście</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, na czym polega komizm sytuacyjny w utworze Aleksandra Fredry • wyjaśnić, co to jest karykatura oraz na czym polega karykaturalne przedstawienie Cześnika i Rejenta 	<ul style="list-style-type: none"> • ocenić, czy w scenie, w której Papkin pragnie złożyć śluby wierności Klarze, styl jego wypowiedzi pasuje do sytuacji • wyjaśnić, na czym polega komizm językowy w scenie pisania listu miłostnego przez Cześnika 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, jaką rolę w życiu społecznym mogą odgrywać komik, komediopisarz i satyryk • wskazać podobieństwa i różnice pomiędzy poczuciem humoru w czasach Aleksandra Fredry i współcześnie • napisać wypracowanie na temat: „Czy zgadzasz się ze stwierdzeniem, że wśród bohaterów <i>Zemsty</i> nie ma postaci jednoznacznie złych ani jednoznacznie pozytywnych?” 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, czym skutkuje wyśmianie pewnych cech
121. i 122. Zemsta – komedia o polskim	<ul style="list-style-type: none"> • odnaleźć w utworze informacje dotyczące czasu i miejsca akcji oraz 	<ul style="list-style-type: none"> • podzielić bohaterów utworu na pierwszoplanowych, 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować tytuł utworu w kontekście całej lektury i wyjaśnić, do czego doprowadziła 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać zjawiska krytykowane we współczesnych komediach filmowych o 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w utworze elementy kultury sarmackiej • porównać treść utworu z jego ekranizacją w

<p>społeczeństwie</p> <p>(lektura obowiązkowa)</p>	<p>ocenić, czy mają one znaczenie dla jego wymowy i interpretacji</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazać wątek główny i wątki poboczne 	<p>drugoplanowych i epizodycznych</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, jaką rolę odgrywają w utworze bohaterowie epizodyczni 	<p>tytułowa <i>zemsta</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • sporządzić katalog głównych wad Polaków na podstawie zachowań wszystkich bohaterów utworu • wyjaśnić sens motta utworu • dokonać analizy zakończenia <i>Zemsty</i> i wyjaśnić, jakie przesłanie ono niesie • wytłumaczyć, do jakich postaw Aleksander Fredro chciał nakłonić Polaków 	<p>polskim społeczeństwie i wyjaśnić, na czym polega zawarty w nich humor</p> <ul style="list-style-type: none"> • wytłumaczyć, w jaki sposób plakaty zamieszczone w podręczniku nawiązują do wymowy <i>Zemsty</i> • ocenić, czy diagnoza społeczna Aleksandra Fredry jest ponadczasowa 	<p>reżyserii Andrzeja Wajdy</p>
<p>123.</p> <p>Co wiemy o twórczości Aleksandra Fredry?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • odtworzyć najważniejsze fakty i opinie 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> • wyciągać wnioski • przedstawiać własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie interpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i porównywać 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać bogate konteksty • formułować i rozwiązywać problemy badawcze
<p>124.</p> <p>Konfrontacja</p> <p>(lektura</p>	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść fragmentów tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować Alicję • omówić relacje pomiędzy Alicją a 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać reakcje bohaterów tekstu na zaistniałą sytuację 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić przyczyny buntu Alicji wobec zaistniałej sytuacji 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat reakcji na niezależne od nas sytuacje

uzupełniająca)		Klaudia			
125. Prostota	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić relacje międzyludzkie i zasady obowiązujące w tytułowych <i>prostych krajach</i> • omówić stosunek podmiotu lirycznego do opisywanej rzeczywistości 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować metafory zawierające przymiotnik <i>prosty</i> • omówić funkcję pytań w poznanym wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować przesłanie wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat znaczenia i funkcji prostoty
126. Jak napisać recenzję?	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić elementy recenzji 	<ul style="list-style-type: none"> • odróżnić recenzję od sprawozdania • selekcjonować informacje przydatne przy pisaniu recenzji 	<ul style="list-style-type: none"> • stworzyć plan recenzji • ocenić poszczególne elementy recenzji 	<ul style="list-style-type: none"> • napisać recenzję wybranego filmu 	<ul style="list-style-type: none"> • w ciekawy i bezbłędny sposób napisać recenzję wybranego filmu
127. Różne odmiany polszczyzny	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić odmiany polszczyzny zależne od odbiorcy i sytuacji • przedstawić cechy odmian języka: oficjalnej i nieoficjalnej • wymienić odmiany polszczyzny zależne od zasięgu słownictwa 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić cechy języka ogólnego i języka o ograniczonym zasięgu • uzupełnić tekst odpowiednimi wyrazami w zależności od kontekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać wyrazy należące do polszczyzny oficjalnej i polszczyzny nieoficjalnej • wskazać słownictwo należące do języka ogólnego oraz języka o ograniczonym zasięgu 	<ul style="list-style-type: none"> • dostosować tekst do sytuacji komunikacyjnej 	<ul style="list-style-type: none"> • wzorowo dostosować tekst do sytuacji komunikacyjnej

<p>128. Słownictwo o ograniczonym zasięgu</p>	<ul style="list-style-type: none"> wymienić odmiany języka o ograniczonym zasięgu 	<ul style="list-style-type: none"> scharakteryzować odmiany języka o ograniczonym zasięgu 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznać na podstawie słownictwa odmiany języka o ograniczonym zasięgu wskazać w tekście elementy gwarowe 	<ul style="list-style-type: none"> przekształcić tekst napisany w środowiskowej odmianie języka w tekst napisany językiem ogólnonarodowym 	<ul style="list-style-type: none"> wzorowo przekształcić tekst napisany w środowiskowej odmianie języka w tekst napisany językiem ogólnonarodowym
<p>129. Podsumowanie. Sprawdź, czy potrafisz</p> <p>(lektura uzupełniająca)</p>	<ul style="list-style-type: none"> odtworzyć najważniejsze fakty i opinie posługiwać się pojęciami: <i>komedia, komizm (sytuacyjny, postaci, językowy), różne odmiany polszczyzny, oficjalna odmiana języka, nieoficjalna odmiana języka, kolokwializmy, język ogólnonarodowy, słownictwo o ograniczonym zasięgu, środowiskowe odmiany języka, terytorialne odmiany języka, języki zawodowe, recenzja</i> 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystywać najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> wyciągać wnioski przedstawiać własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> poprawnie interpretować wymagany materiał właściwie argumentować uogólniać, podsumowywać i porównywać 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystywać bogate konteksty formułować i rozwiązywać problemy badawcze

I. SPOSOBY I FORMY OCENIANIA OSIĄGNIĘĆ UCZNIÓW Z JĘZYKA POLSKIEGO W KLASACH IV-VIII

1. Ocenianie bieżące odbywa się wg skali:

L. p.	Próg procentowy	Ocena słownie	Ocena cyfrowa
1.	100	celujący	6
2.	95 - 99	bardzo dobry plus	5+
3.	86 - 94	bardzo dobry	5
4.	81-85	dobry plus	4+
5.	75 -80	dobry	4
6	70 - 74	dostateczny plus	3+
7.	51 - 69	dostateczny	3
8	45 - 50	dopuszczający plus	2+
9.	31 - 44	dopuszczający	2
11.	0 - 30	niedostateczny	1

2. Ocenianiu bieżącemu podlegają wszystkie formy pracy ucznia:

1) formy pisemne:

- prace klasowe (sprawdziany),
- testy,
- kartkówki,
- prace domowe,
- zadania i ćwiczenia wykonywane przez uczniów podczas lekcji,
- praca w zespole,
- recytacja,
- dyktanda,
- prace pisemne lekcyjne,

2) formy ustne:

- odpowiedzi ustne,
- wypowiedzi podczas lekcji (aktywność)

3) inne formy (np. projekty, udział w konkursach przedmiotowych, prezentacje multimedialne itp.)

Szczegółowe informacje na temat oceniania (kryteriów oceniania, dróg informowania uczniów i rodziców, możliwości, sposobów oraz terminów poprawy ocen bieżących przez uczniów) zawarte są w Statucie Szkoły Podstawowej Nr 2 im. Leonida Teligi w Kamieniu Pomorskim – <https://sp2kamienpomorski.pl/>

II. KLASYFIKACJA ŚRÓDROCZNA, ROCZNA, KOŃCOWA

Klasyfikacja śródroczna, roczna i końcowa odbywa się zgodnie ze Statutem Szkoły Podstawowej nr 2 im. Leonida Teligi oraz nadrzędnymi aktami prawnymi.

Warunki i tryb otrzymania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej z języka polskiego

O podwyższenie przewidywanej rocznej oceny klasyfikacyjnej z zajęć edukacyjnych może ubiegać się uczeń, który:

- systematycznie uczestniczył w obowiązkowych zajęciach edukacyjnych, nieobecności na tych zajęciach są w większości usprawiedliwione,
- systematycznie wykonywał zadania zlecone przez nauczyciela, przystępował do sprawdzianów

W celu podwyższenia przewidywanej rocznej oceny klasyfikacyjnej, w ciągu 2 dni od poinformowania o ocenach przewidywanych, uczeń lub jego rodzice zwracają się, za pośrednictwem dziennika elektronicznego lub w formie pisemnej z wnioskiem do nauczyciela przedmiotu o podwyższenie przewidywanej rocznej oceny klasyfikacyjnej z języka polskiego (maksimum o jeden stopień).

Uczeń spełniający wszystkie warunki najpóźniej na 4 dni przed klasyfikacyjnym posiedzeniem Rady Pedagogicznej przystępuje do przygotowanego przez napisanie dodatkowego sprawdzianu pisemnego z języka polskiego, obejmującego treści podstawy programowej realizowane w ciągu danego roku szkolnego.

Sprawdzian, oceniony zgodnie z przedmiotowym systemem oceniania, zostaje dołączony do dokumentacji wychowawcy klasy.

Poprawa oceny rocznej może nastąpić jedynie w przypadku, gdy sprawdzian został napisany na ocenę, o którą ubiega się uczeń lub ocenę wyższą.

Ostateczna ocena roczna nie może być niższa od oceny przewidywanej, niezależnie od wyników sprawdzianu, do którego przystąpił uczeń w ramach poprawy.

III DOSTOSOWANIE PRZEDMIOTOWEGO SYSTEMU OCENIANIA Z JĘZYKA POLSKIEGO DO MOŻLIWOŚCI UCZNIÓW ZE SPECJALNYMI WYMAGANIAMI EDUKACYJNYMI

1. Uczniowie posiadający opinię poradni psychologiczno - pedagogicznej o specyficznych trudnościach w uczeniu się oraz uczniowie posiadający orzeczenie o potrzebie nauczania indywidualnego są oceniani z uwzględnieniem zaleceń poradni.
2. Nauczyciel dostosowuje wymagania edukacyjne do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych ucznia posiadającego opinię poradni psychologiczno - pedagogicznej o specyficznych trudnościach w uczeniu się.
3. W stosunku do wszystkich uczniów posiadających dysfunkcję zastosowane zostaną zasady wzmacniania poczucia własnej wartości, bezpieczeństwa, motywowania do pracy i doceniania małych sukcesów.
4. W przypadku uczniów posiadających opinię Poradni Psychologiczno - Pedagogicznej o dysleksji i dysgrafii przy ocenie zadań i prac pisemnych błędy wynikające z orzeczonych dysfunkcji nie rzutują na ocenę.
5. Uczniom posiadającym opinię o wydłużonym czasie pracy wydłuża się czas prac pisemnych.
6. Uczniowie mający opinię o trudnościach w pisaniu mogą zaliczać kartkówki i sprawdziany ustnie.

**Dostosowanie wymagań edukacyjnych z języka polskiego
dla uczniów mających opinię z Poradni Psychologiczno - Pedagogicznej stwierdzającą dysleksję rozwojową i zaburzenia dysgraficzno
- dysortograficzne, a także zaburzenia emocjonalne**

Rodzaje dysfunkcji

Dysgrafia:

Dostosowanie wymagań będzie dotyczyło formy sprawdzania wiedzy, a nie treści. Wymagania merytoryczne, co do oceny pracy pisemnej, powinny być ogólne, takie same, jak dla innych uczniów, natomiast sprawdzenie pracy może być niekonwencjonalne: jeśli nauczyciel nie może przeczytać pracy ucznia, może go poprosić, aby uczynił to sam lub przepisać ustnie z tego zakresu materiału, nauczyciel może poprosić ucznia do pisania drukowanymi literami lub na komputerze.

Dysleksja:

Trudności w czytaniu przekładające się niekiedy także na problemy ze zrozumieniem treści. Dostosowanie wymagań w zakresie formy: czytanie polecenia zadania na głos, objaśnianie dłuższych poleceń.

Dysortografia: Podczas oceniania uwzględniana jest tolerancja w ocenie prac pod względem ortograficznym. Uczeń ma możliwość korzystania na lekcji ze słownika ortograficznego. Uczniowie piszą dyktanda, odwzorowując podany tekst.

Inne rodzaje dysfunkcji – ocenianie zgodnie ze wskazaniem poradni.**Uczeń słabosłyszący:**

W czasie lekcji wskazane jest używanie jak najczęściej pomocy wizualnych i tablicy, konieczne jest aktywizowanie dziecka do rozmowy poprzez zadawanie prostych pytań, podtrzymywanie jego odpowiedzi przez dopowiadanie pojedynczych słów, umowne gesty, mimiką twarzy. Zwracanie się do dziecka z wadą słuchu, zadawanie pytań – ale nie dlatego, aby oceniać jego wypowiedzi, ale by zmobilizować go do lepszej koncentracji uwagi i ułatwić mu lepsze zrozumienie tematu. Przy ocenie prac pisemnych ucznia nie należy uwzględniać błędów wynikających z niedosłuchu. Przy ocenie osiągnięć ucznia należy szczególnie doceniać własną aktywność i wkład pracy ucznia, a także jego stosunek do obowiązków szkolnych (systematyczność, obowiązkowość, dokładność).

Uczeń z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim:

- konieczne jest dostosowane zarówno w zakresie formy, jak i treści wymagań,
- obniżeniu wymagań, które obejmują jednak wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej,
- poprawa prac klasowych, sprawdzianów, itd., odbywać się będzie przy pomocy nauczyciela.

Wymagania, co do formy mogą obejmować między innymi:

- pozostawianie więcej czasu na jego utrwalenie,
- podawanie poleceń w prostszej formie,
- unikanie trudnych, czy bardzo abstrakcyjnych pojęć,
- częste odwoływanie się do konkretnego, przykładu,
- unikanie pytań problemowych, przekrojowych,
- szerokie stosowanie zasady pogłębienia,
- odrębne instruowanie dzieci.